

Theologian

Fevr. 2856

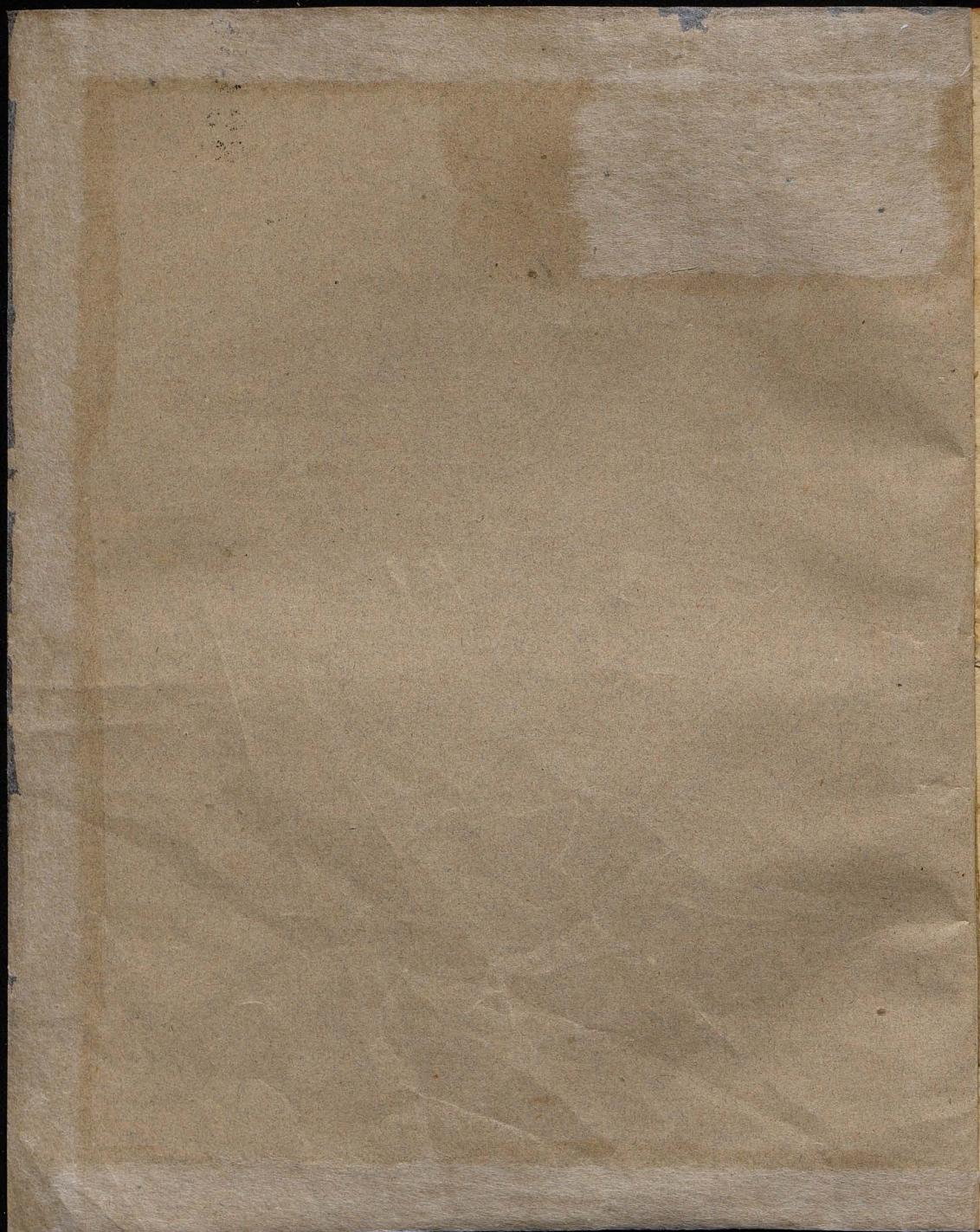
Augustinorum Casim. ad Cras.

Fratrum Ordinis Eremitarum v. Augustini

ap. S. Castellanam: Conclusiones theologicae

dogmatico-historico-apologetico-scholasticae

1750

391087

CONCLUSIONES THEOLOGICÆ

Dogmatico - Historico - Apologetico - Scholasticæ.

Qveis, qvæ ad septem Ecclesiæ Catholicæ Sacra menta spectant,
universa, discutiuntur, atq; complanantur.

DE SACRAMENTIS universim,

I. Sacramenti nomen in Ecclesia merito retinetur. II. Est autem Sacramentum, invisibilis gratiæ signum sensibile, divinitus institutum, & Christi nomine sacroq; ritu exhibitum, & hominum sanctificationem efficiens. III. Abraham omnium primum circumcisum certa argumenta demonstrant. IV. Negari non potest, qvin circumcisio fuerit data in signum distinctivum seminis Abrahæ à reliquis mundi gentibus. V. Instituta etiam fuit circumcisio ad originale peccatum delendum. VI. Idq; non est ab Augustino primum excogitatum. VII. Septem sunt, nec plura, nec pauciora Ecclesiæ Sacra menta. VIII. Temere ac falso autumant hæretici Augustinum duo tantum agnovisse. IX. Christus JESUS immediate omnia legis novæ Sacra menta instituit. X. Qyamqnam id non sit dogma fidei à Tridentina Synodo definitum. XI. Sacra menta rebus, tanquam materia, & verbis, tanquam forma, perficiuntur. XII. Non est penes Ecclesiam materiam formamq; Sacra mentorum immutare. XIII. Verba, que formam Sacra mentorum constituant, non sunt promissionis, aut concionis, sed tantummodo consecrationis. XIV. Solus Homo viator est ordinarius Sacra mentorum Minister. XV. Qyamvis non sunt singuli proflus homines qvorumlibet Sacra mentorum ministri. XVI. Possunt Angeli Sancti, vel Beati in cœlo regnantes extraordinaria potestate Sacra menta confidere. XVII. Valet Sacra mentum ab improbo scelestissimoq; Ministro collatum, modo nibil eorum desit, qvæ ad illius constitutionem sunt necessaria, idest, aut materia, aut forma, aut intentio. XVIII. Sacerdos lethalis culpæ sibi conscius, eti valide Sacra menta conficiat, impie tamen & illicite eadem conficit, atq; administrat: qvod de aliis sacrorum Ministris, praesertim Diaconis, est asserendum. XIX. Ut Sacra mentum ratum sit, necessaria est intentio Ministri, qva non irrisorie, & mimice operetur, sed revera proponat in animo facere, qvod facit Ecclesia. XX. Hinc si in Ministro sit sola intentio faciendi ritum externum, geratq; ille in animo suo latente deliberationem non faciendi rem Sacram, ut fieri solet in Christi Ecclesia, etiamsi materiam adhibeat, & formam proferat, nec contraria deliberatio aliqua externa irrisione se prodat, nullum erit, & irritum Sacra mentum. XXI. Necesse tam non est, ut Sacra mentum validum ratumq; sit, ut Minister intendat illius effectum, vel habeat in animo illud perageré, qvod fit solemní ritu in Ecclesia Romana, vel explicite credat esse ritum illum revera sacram & fa-

A

In-

Iutiferum; sed sufficit, si id proponat facere quod solemnī more perficitur in Christi Ecclesia, qualiscumq; sit Ecclesia ista, sive apud Catholicos, sive apud hæreticos permanens, & qualiacumq; sint illius Ecclesiæ mysteria, sive efficientia gratiarum, sive fidei argumenta, sive symbola prorsus inania. XXII. Juxta præsentem ordinem Sacraenta pro solis hominibus viatoribus sunt instituta. XXIII. In adultis ad Sacramenti characterem suscipiendum necessaria est intentio aliqua, sicut qvam vocant *interpretarium*. XXIV. Ut quis cum fructu Sacraenta Vivorum recipiat, si adultus sit, & sibi sit conscientia mortalis peccati, tenetur Sacramentaliter confiteri; ut recipiat autem Sacraenta mortuorum, fidem, spem, timorem, charitatem habeat, vereq; penitentia, necessum est. XXV. Non est Sacramentorum omnium tam veteris, qvam novæ legis eadem vis, atq; efficientia. XXVI. Siqvadem vetera Sacraenta per se conferebant dñntaxat emundationem carnis, & sanctitatem legalem; gratiam vero sanctificantem per accidens tantum, & ob fidem suscipientium, atq; ut inqviunt, ex opere operantis. Circumcisione dempta, de qua non una est Scholasticorum Doctorum sententia. XXVII. At Sacraenta novæ legis ex merito passionis Christi, justificandi vim habent, & ex opere operatio gratiam producunt. XXVIII. Sacraenta sunt causa gratiæ instrumentalis physica indirecta. XXIX. Certum est dari characterem, atq; imprimi ab his Sacramentis, qvæ iterari non possunt, Baptismate scilicet, Confirmatione, & Ordine. XXX. Character Saeramentalis revera animæ inhæret, atq; indelebilis est. XXXI. Citra fidici periculum negari potest, characterem esse rem ab anima distinctam. XXXII. Ecclesia ceremonias instituendo jure suo minime est abusa, illasq; recte prudenterq; præscriptis. XXXIII. Quidquid Claudio de Vert opinetur, sacri ritus, instituti primitus sunt præsertim ob mysticam & symbolicam significacionem, non naturalem habuerunt causam. XXXIV. Nequeunt sacre ceremonie ab Ecclesia præscripte contemni, aut pro libito omitti, aut in alias mutari per qvemcumq; Ecclesiarum Pastorem.

DE BAPTISMO.

XXXV. Turpiter alucinatur Socinus, dum absurdo, ac plane inusitato sensu unum idemq; esse contendit doctrinam, atq; baptismum. XXXVI. A lustrationibus Gentium, vel Judæorum mersionibus baptimus originem non trahit. XXXVII. Baptismus Joannis divino fuit institutus institu. XXXVIII. In eo præceptie baptismus Christi præstat baptismu Joannis, quod ille majorem habeat efficaciam, valeatq; ad ablutionem culpe; qvum iste vi sua conferret legalem tantum, corporeamq; munditiam, remissionem vero peccatorum, non nisi ratione penitentiae, fidei, suscipientium. XXXIX. Baptismus à Christo fuit institutus ante passionem, & qvidem dum baptizatus est à Joanne in Jordane. XL. Qyamvis baptismus ante mortem Christi fuerit institutus, præceptum tamen illum suscipiendi non obstrinxit saltem generaliter, ante Evangelicæ legis promulgationem. XLI. Sola naturalis aqua Sacramenti baptismatis materia est. XLII. Non est Ecclesiæ Romanæ recens usus, sed à Patrum traditione derivatus, ac retinendus consecratio & benedictio à qvæ baptismo deservientis. XLIII. A priscis Ecclesiæ seculis obtinuit consuetudo

do baptizandi per immersionem, & qvidem trinam. XLIV. Non fuit tamen ad sacerdulum usq; decimum tertium tria immersio ita communiter recepta, ut probatus aliquando non fuerit baptismus, aut infusione, aut unica mersione collatus. XLV. Qyocumq; ritu conferatur baptismus, sive immersione, sive infusione, sive aspersione, validus est; & Ecclesia Romana, qvæ prescribit immersionem, aut infusionem, imperite, nulloq; jure à Marco Ephesio, aliiq; Græculis reprehenditur. XLVI. Qva baptizant Latini, legitima est, ac antiquissima verborum formula. XLVII. Græcorum forma baptisimi enuntiativa est, non deprecativa: valida & ipsa; nec ab ea, qva utuntur Latini, substantialiter discrepat. XLVIII. Requiritur ad validitatem baptisimi verbum, qvo exprimitur actus baptizantis, scilicet Baptizo, siue, Baptizatur. XLIX. Non valet baptismus absq; expressa Sanctæ Trinitatis invocatione collatus. L. Neq; ab Apostolis baptismus absq; invocatione Trinitatis expressa collatus fuit. LI. Jus baptizandi solemni ritu Episcopis principaliter datum est, Presbyteris deinde id communis, non tamen absq; Episcoporum auctoritate. LII. At Diaconis, non nisi ex delegatione, solemni ritu baptismum administrare potest. LIII. In casu necessitatis, qilibet Homo, etiam Laicus, potest absq; solemni ritu administrare baptismum. LIV. Mulieres etiam. LV. A Catholicis rebaptizandos hæreticos qvamplurimi veterum tradiderunt, inter qvos Agrippinus Carthaginensis Episcopus, Tertullianus, Firmilianus Cæsareæ in Cappadocia Episcopus, Cyprianus Episcopus Carthaginensis, Dionysius Alexandrinus, nec non Basilius Magnus. LVI. Quidqvad rebaptizantes senserint, valet baptismus ab hæreticis in nomine Trinitatis datus. LVII. Tenet qvoq; baptismus à Pagano sub prescripta forma collatus. LVIII. Decreto Stephani probatum non fuit baptismus omnium promiscue hæreticorum, sed consecratum duntaxat Evangelicis verbis, idest, in nomine Trinitatis collatum. LIX. Sanctus Athanasius, Optatus Mileitanus, & Cyrillus Hierosolymitanus, rebaptizantibus minime sunt accensendi. LX. Licitum, & congruum est, infantes ante usum rationis sacro regenerari baptisme. LXI. Pueri infideliū, Parentibus reluctantibus & invitis, casibus qvibusdam exceptis, baptizari, salva æquitate, non queunt. LXII. Baptismus Matris, aut signum aliquod ei applicatum, nec pertingens ad abluendum puerum, qvem gestat in utero, ad hunc regenerandum nequaquam sufficit. LXIII. Neq; ante aperitionem uteri potest infans ex aqua & Spiritu Sancto renasci. LXIV. In ipso deniq; puerperio, licet per siphunculum, aut syringiam posset aqua perfundi puer, baptizandus non est, nisi aliquam corporis sui partem foras emiserit. LXV. Baptismi Sacramentum in illis adultis, qui simulato animo ad ipsum accedunt, sublato postmodum obice revivisit. LXVI. Errorem illorum, qui vel mortuos, vel viventes, pro mortuis baptizarunt, damnamus, detestamurq; LXVII. Baptismus omnibus necessitate mediis, & adultis, qui libero utuntur arbitrio, & Evangelicæ legis notitiam habent, etiam necessitate precepti, necessarius est ad salutem. LXVIII. Baptismus flaminis, idest, ardens baptisimi votum supplet in adultis, non autem in parvulis, qui perse votum illud nequeunt concipere, necessitatem baptismi flaminis, hoc est, aquæ. LXIX. Baptismus qvoq; Sanguinis, idest, Maryrium supplet baptismi vicem, non tantum in adultis, verum etiam in parvulis. LXX. Gratiam, Characterem, aliosq; effusus

&us præstantissimos producit in nobis sanctum baptismi lavacrum. LXXI. Ab-renunciationes Satanæ, Exorcismi, & Exsufflationes in solemni administratione baptismi recte adhibentur.

DE CONFIRMATIONE.

LXXII. Confirmatio est verum ac proprium novæ legis Sacramentum. LXXIII. Instituta fuit eo temporis intervallo, quo Christus à mortuis redivivus per dies quadraginta cum Apostolis permanit *logens de regno DEI*, ut habetur Actorum capite primo. LXXIV. Manus impositio est Sacramenti Confirmationis materia essentia. LXXV. Immo & Chriſtatis undio. LXXVI. Qvare in utroq; impositione ſcilicet manuum, & Chriſmate, conſtitui debet materia adæquata Confirmationis. LXXVII. Oratio præcedens undionem, & manuum impositioni respondens, non est forma Sacramenti Confirmationis. LXXVIII. Sed verba, qvæ comitantur Chriſtatis inunctionem, idest, *Signo te signo crucis, & confirmo te chriſtate ſalutis, in nomine Pariſis, &c.* tametsi accidentariam aliquam mutationem subierint, ſunt apud Latinos vera, propria, & adæquata forma hujus Sacramenti. LXXIX. Græcorum vero forma, & ea qvidem valida, eſt, *Signaculum doni Spiritus Sancti.* LXXX. Minister Ordinarus Confirmationis eſt ſolus Episcopus. LXXXI. Potest simplex Sacerdos ex dispensatione, ſive extraordinaria facultate, hoc Sacramentum conſerre. LXXXII. Qvamq; ut simplex Presbyter valide conſirmet, reqviratur in Ecclesia Occidentalı delegatio ſummi Pontificis; & in Orientali conſuetudo universim recepta, qvam idem Romanus Pontifex aut approbet, aut saltim permittat. LXXXIII. Homines omnes, dummodo ſint initiati baptimate, ſunt ad recipiendum Confirmationis characterem idonei. LXXXIV. Adulti, qvi ſibimet conſci; ſint mortalis culpa, debent Confirmationi præmittere Confessionem Sacramentalem. LXXXV. Ut à jejunis detur, & accipiatur Sacramentum iſtud, congruum eſt. LXXXVI. Confirmatione necessaria non eſt neceſſitate mediæ ad ſalutem. LXXXVII. Tametsi necessaria ſit ſive in re, ſive in voto neceſſitate præcepti non tantum Ecclesiastici, verum etiam divini, iis, qvi vel coram Tyranno fidem profiteri debent, vel aduersus Christianam fidem crebris, gravibusq; temptationibus exagitantur. LXXXVIII. Si adſit Episcopus, ac ſe ad conſirmandum neophytoſ denuntiet eſſe paratum, adulti ætate, nulloq; legitimo impedimento detenti, ſi conſignari negligant, mortali peccato ſe obſtringunt. LXXXIX. Sacramento Confirmationis conſertur gratia ſanctificans, ſive, ut loquuntur Scholæ, gratum faciens. XC. Gratia, qvam prodiſit hoc Sacramentum, eſt augmentum gratiæ tribuens baptizato perfectionem, robur, ac firmitudinem. XCI. Gratia hæc connotative diſſert à gratia baptismali, eaq; non absolute, ſed tantum comparative eſt perfectior. XCII. Sacramentum Confirmationis imprimit characterem, atq; iterari non po-tet. XCIII. Ritus, quo olim hæretici recipiebantur in Eccleſiam, non erat Confirmationis repetitio. XCIV. Neq; Augustinus, neq; Cyprianus affirmave-

re reconciliandos venientes ab haeresi per iteratum Confirmationis Sacramentum.
 XCV. Statuenda est inter characterem baptismi & characterem confirmationis aliquva connotativa distinctio. XCVI. Chrismatis consecratio ordinario jure ad solos spectat Episcopos. XCVII. Valet talis consecratio ab Apostolica sede simplici Presbytero committi.

DE EUCHARISTIA.

XCVIII. Sacramentum Eucharistiae situm est in visibili specie elementorum, & invisiibili Domini nostri carne, & sanguine; non autem in sola symbolorum consecratione, aut sumptione. XCIX. De hujus Sacramenti institutione disserentes principio ostendimus, immolatum olim fuisse Pascha Iudaicum in mensa Nisan Luna 14. exente, idest, horis pomeridianis decima qvartæ diei mensis Nisan, ad qvas conseqvebatur vespera, initiumq; diei decimæ qvintæ, & Paschalis solemnitas. C. Tempore Christi Domini non utebantur Judæi dupli Neomenia, à phase lunæ, & à congressu planetarum deducta; neq; dupli calculo, Astronomico, & vulgari, qvorum unum Dominus, alterum Jerosolymitani secuti fuerint. CI. Christus Dominus pridie qvam pateretur legale Pascha una cum discipulis suis manducavit. CII. Idq; eadem die cum Judæis. CIII. Nullus Judæorum anno Passionis Christi distiplit Pascha in proximum Sabbatum, & in exeuntem lunam decimam qvintam. CIV. Qyapropter Christus Dominus Sacramentum Corporis sui consecravit in azymo. CV. Viguit in Romana Ecclesia ab Apostolorum ætate ad hanc usq; perpetuus azymi usus. CVI. Qyamobrem imperite qvidam Græcorum vitio vertunt Romanæ Ecclesiæ, qvod consecrat in azymo. CVII. At etiam Græci Fermento sub iusi sunt olim, idq; ante exortum schismæ Photianum. CVIII. Valide iccirco tam in azymo pane, qvam in Fermentato conficitur Eucharistia. CIX. Dummodo tamen panis triticus sit. CX. Vinum, est præter panem divinæ Eucharistiae materia, nec ejus loco substitui potest aqua, sive alijs liqvor, etiamsi communii usui deserbiat ad potum. CXI. Cui modicum naturalis aquæ perantiqua traditione, & Ecclesiæ præcepto debet infundi. CXII. Hinc aquæ cum vino permixtio non est de necessitate Sacramenti, sed tantum præcepti, & qvidem Ecclesiastici, non divini. CXIII. Aquæ vino permixta in Christi Sangvinem convertitur, & qvidem immediate, ut probabilius censemus. CXIV. Eucharistia verbis Dominicis, non precibus, qvæ antea, vel post recitantur, à Sacerdotibus consecratur. CXV. Nam ea duntaxat verba, Hoc est Corpus meum, &, Hic est Calix Sangvinis mei, aut, Hic est Sangvis meus, consecrationi essentialia sunt; qvamvis omne studium adhibendum sit, ne cetera prætermittantur. CXVI. Consecrationis verba, non historice tantum, & narrative, sed assertive etiam, & significative pronuntiantur. CXVII. In Eucharistia vere Corpus & Sangvis Domini nostri IESu Christi continetur. CXVIII. Neq; manet ibi panis viniq; substantia, sed vi consecrationis in substantiam Corporis, & Sangvinis Christi convertitur.

CXIX. Ex reali Corporis & Sangvinis D. J. C. præsentia sub symbolis Eucharisticis; infertur primum ipse Domino in Eucharistia existenti latræ cultum esse exhibendum. CXX. In templis itidem religiose ac diligenter ipsam Eucharistiam asservandam. CXXI. Optimo Consilio solemne Festum Sacratissimi Corporis Christi fuisse institutum. CXXII. Et cum eodem solemni Festo Procesionem, in qua Sacratissima Eucharistia circumfertur, CXXIII. Rursus hanc religiosissime exponi, & circumgestari aliis quoque temporibus, modo quædam præceptiones serventur. CXXIV. Eucharistiam consecrare, & confidere ad solos attinet Sacerdotes. CXXV. At aliquando illam dispensarunt etiam Diaconi, præsertim sub specie vini, Antistitum tamen jussu & delegatione. CXXVI. Eucharistia non est omnibus prorsus, sive adultis, sive parvulis, ita ad salutem necessaria, ut nullus omnino possit sine illa salutem consequi. CXXVII. Quamvis, si accipiat manducatio Corporis Christi, mystico sensu, quatenus idem est, ac Ecclesiæ copulari, sit omnino aut in re, aut saltim in voto, de necessitate salutis. CXXVIII. Non erravit proinde Augustinus adstruens communionem Corporis & Sangvinis Domini singulis, etiam parvulis, necessariam; siquidem de communione mystica, non de Sacramentali loquebatur. CXXIX. Tenentur præcepto divino ad communionem Sacramentalem adulti. CXXX. Et præcepto Ecclesiastico saltim seni in anno, recurrente solemnitate Paschali. CXXXI. Qod Ecclesiæ præceptum adimpleri nequit communione sacrilega. CXXXII. Neque divinum præceptum, neque salutis necessitas exigit, ut Laici sub utraque specie communicent. CXXXIII. In Ecclesia enim Occidentali etiam ante duodecimum seculum Eucharistia frequentissime sumebatur sub unica specie panis. CXXXIV. Obtinuitque aliquando in Orientali Ecclesia idem usus. CXXXV. Reversa sub utraque specie continetur totus, & integer Christus. CXXXVI. Eademque gratia confertur communicanti sub unica tantum specie, ac conferatur utramque speciem sumenti. CXXXVII. Jure optimo, atque; omni æquitate non Sacerdotibus unus calicis sublatius est. CXXXVIII. Nec expedit, ut iterum permittatur. CXXXIX. Ut vero etiam in iis, quæ ad sacrificium pertinent, refutemus haereticos; affirmamus Christum, quando Eucharistiam instituit, obtulisse in ea verum sacrificium, atque; præcepisse etiam Apostolis, ut illud in sui commemorationem offerrent. CXL. Sacrificium istud, quod Christus instituit, & in Ecclesia offerendum præcepit, non est sacrificium impropre acceptum, atque; ut contendunt haeretici, sola Dominici Corporis distributio, & communio, sed vera oblatio habens proprii sacrificii rationem. CXLI. Incruentum Missæ sacrificium est vere propitiatorium. CXLII. Neque; pro viventibus tantum, verum etiam pro ipsis, qui cum pietate defuncti sunt, debet offerri. CXLIII. At pro damnatis, & pro sanctis in celo regnabilius sacrificium tanquam propitiatorium offerri non potest; pro his tamen, nempe sanctis, ob alias causas rite peragitur. CXLIV. Rectus per omnia est Missarum privatrum usus. CXLV. Quare impiæ & sacrilege haeretici unam tantum Missam communem, reprobatis ceteris, commendant, atque; deprædicant. CXLVI. Frustraque; calumniantur, multitudinem Missarum pravo fine fuisse introductam.

DE POENITENTIA.

CXLVII. Pœnitentia est verum ac proprium novæ legis Sacramentum. CXLVIII. Et qvidem diversum à Sacramento baptismi. CXLIX. Tunc præcipue institutum cum Dominus à mortuis excitatus insufflavit in discipulos suos, dicens, accipite Spiritum Sanctum, quorum remiseritis, &c. CL. Est autem hoc Sacramentum lapsis post baptismum ad salutem prorsus necessarium. CLI. Nullum omnino datur peccatum, quod per pœnitentiam expiari, & ab Ecclesiâ remitti non possit. CLII. Partes pœnitentie non sunt terrors incussi, & fides, ut volunt hæretici, sed contrito, Confessio, & Satisfactio, quemadmodum docent Catholici. CLIII. Ad contritionem requiriatur odium, & detestatio peccati, melioris virtutis propositum, nec non ut interna sit, vera, supernaturalis, atq; ad omnia patrata sclera fœle extendat. CLIV. Sententia necessitatem amoris initialis ad gratiam in Sacramento pœnitentiae obtinendam propugnans, è diametro opponitur doctrinæ hæreticorum à Sacrosancto Concilio Tridentino proscriptæ. CLV. Tridentinum Concilium Sess. 14. cap. 4. nequaquam definiuit Attritionem servilem, & ab amore initiali sejundam ad gratiam, remissionemque peccatorum in Sacramento pœnitentiae obtinendam sufficere disponere. CLVI. Sententia ad gratiam in Sacramento pœnitentiae consequendam exigens initialem amorem, ipso Tridentino Concilio, sacris litteris, Patribus, & rationi videtur esse conformis. CLVII. Amor necessarius ad gratiam in Sacramento obtinendam est amor charitatis, non spei tantum, quo diligitur Deus, ut bonus nobis. CLVIII. E sacris litteris demonstratur divinum Sacramentalis Confessionis præceptum, CLIX. Eadem Sacramentalis Confessionis necessitas ex majorum Traditione habet robur ac firmitatem. CLX. Sacramentalis Confessio non est medium ad salutem consequendum tantum perutile, ut oportemant hæretici, sed necessarium necessitate illa, quam autem est, ut pœnitentes enumerent omnia peccata lethalia, quorum reminiscuntur. CLXII. Nonnulli interdum prius Ecclesiæ seculis, ob doloris vehementiam, atq; Ihs est illorum opinio, qui censem aliquando Ecclesiarum Antistites præcepisse pœnitentibus, ut publicorum peccatorum publicam ederent confessionem. CLXIV. At nunquam lege aliqua divina, vel Ecclesiastica statutum est, ut peccata occulta in Confessione publice proferantur. CLXV. Confessioni & Pœnitentiae publicæ, quæ olim fuit in usu, præmittebatur secreta peccatorum confessio, quæ audita Sacerdos pœnitentiam imponebat, & hortabatur confessum, ut pœnitentia insistens aliquod peccatum palam enuntiaret; in quo summa adhibebatur prudentia, ut ex tali enumeratione oriretur fidelium ædificatio, non scandalum: ideoq; Sacramentalis Confessio non ex publica pœnitentia, aut ex publica aliquorum peccatorum confessione duxit exordium; sed è contra publica pœnitentia, & publica aliquorum delictorum accusatio ex præmissa Sacramentali, & ea qvidem secreta, confessione derivavit. CLXVI. Quidam etiam per litteras commissa sceleris confessi sunt. CLXVII. Hæc tamen Confessio non est Confessio Sacramentalis licita, nec valida. CLXVIII. Eadem Confessio per litteras etiam ante Clementis Octavi definitionem divino jure irrita erat ac nulla. CLXIX. Possunt venialia peccata, utiliter, citraq; omnem præsum-

sumptionem Sacerdotibus enuntiari. CLXX. At mortalium singulorum, debet
Species ac numerus aperiri. CLXXI. Si *speciem* mutent, aut plurimum gravitatem
 peccati adaugeant, detegendæ qvoq; omnino sunt in Confessione circumstantiæ.
 CLXXII. Haud secus de peccatis dubiis est sentiendum, si talia apparent prudenti
 & rationabili causa, non autem levi atq; inani. CLXXIII. Non debet dividi pec-
 catorum confessio, adeo, ut qvædam uni, qvædam alteri Sacerdoti enuntiantur.
 CLXXIV. Qui audiunt confessiones ad Sigillum naturali, divino, & Ecclesiastico ju-
 re tenentur. CLXXV. Nulla datur confessio, qvæ sit valida quantum ad Sacramen-
 ti substantiam, & sit absq; effectu, sive ut inquit in Schola, *informis*. CLXXVI. E-
 piscopi duntaxat, ac Presbyteri Sacramentum poenitentiæ administrare queunt.
 CLXXVII. Ideoq; *Exomologesis*, de qva S. Cyprianus, & reconciliatio in vitæ discri-
 mine data per Diaconum, non erat confessio & absolutio Sacramentalis. CLXXVIII
 Et qvamvis permulti in vitæ exitu, cum non haberent Sacerdotis copiam, confessi-
 onem fecerint Laicis, & ad confessionem eo in casu Laicis faciendam hortati sint viri
 gravissimi; confessio tamen hujusmodi nec Sacramentalis dici potest, neq; necessa-
 ria ad salutem. CLXXIX. Sacerdoti, ut aliquem valide absolvet, excepto mortis
 articulo, necessaria est potestas jurisdictionis, & approbatio Episcopi. CLXXX.
 Danda est opera in grave scelus prolapsum, ut qvam primum confiteantur. CLXXXI.
 Satisfit præcepto Ecclesiastico annuæ confessionis, per confessionem factam cuiq;
 Confessario approbato, tametsi non sit Parochus. CLXXXII. Non tamen per Con-
 fessionem Sacrilegam. CLXXXIII. Aperte non evincitur viguisse olim, sive apud
 Latinos, sive apud Græcos, formam Sacramentalis absolutionis *deprecaīram*. CLXX-
 XIV. At sive obtinuerit, sive non *forma* absolutionis *deprecativa*, Sacramento consti-
 tuendo magis congrua, & idonea est illa, qvæ in Latina Ecclesia usurpatur. CL-
 XXXV. Sacerdos absolutionis formam pronuntians non declarat peccata à Deo jam
 esse dimissa, sed ipse auctoritate à Christo accepta eadem peccata relaxat. CLXXXVI
 Absolutionis beneficio privandi sunt, extra imminentis mortis periculum, inolita
 peccandi consuetudine implicati. CLXXXVII. Deneganda est pariter absolutio his,
 qui deserere proximam peccandi occasionem nolunt. CLXXXVIII. Nemini tamen
 baptizatorum, qvamvis perditissimo, in exitu mortis petenti reconciliationem atq;
 absolutionem posse illam negari. CLXXXIX. Haud secus de illis sentiendum, qui
 posteaq; *Confessarium* petierunt, dederuntq; poenitentiæ signa, Sacerdote ad-
 ventante, loquendi facultate, atq; exteriori sensu destituuntur. CXC. At probo
 frugiq; viro, qui nullo præmisso poenitentiæ signo circumvenitur mortis angustiis,
 agitq; animam, absolutionem *conditionate* impendendam esse censemus. CXCI. Si
 de veteri Ecclesiæ disciplina velimus differere, ab Apostolorum tempore usq;
 ad ætatem Tertulliani omnibus peccatis remissio & venia concessa est. CXCII. Circa
 Tertulliani tempora nonnulli mæchis negabant absolutionem: at non erat hæc Ec-
 clesiæ Catholicarum communis consuetudo; neq; hanc communem consuetu-
 dinem Tertullianus recentet, ideoq; immerito à doctis viris putidi mendacii argui-
 tur. CXCIII. Decreto itaq; Zephyrini non relaxatus est circa mæchiam rigor an-
 tiquioris disciplinæ, sed repressa potius est disciplina illa durior circa Tertulliani
 ætatem invencta, qvæ adversus perantiqvam institutionem mæchis poenitentiæ a-
 gentibus negabat reconciliationem, & pacem. CXCIV. Recte proinde se gessit S.
 Cy-

Cyprianus lapsis omnibus post abstani poenitentiam iadulgens veniam, nec pristinam Ecclesiae disciplinam violavit. CXXV. Neq; in exitu mortis idem Cyprianus, vel Africanum Concilium negavit lapsis & sacrificatis reconciliationem & pacem. CXXVI. Qvod Sanctus Cyprianus Epistola 55. ad Cornelium scripsit, desertores sua facilitate suscepitos, argumento non est, disciplina severitatem fuisse ab eodem Cypriano laxatam. CXXVII. Nullus in lapsis reconciliandis pro disciplina æquitate pugnavit magis, quam beatissimus Cyprianus. CXXVIII. Qvod S. Cyprianus ordinaria lege pacem daret post poenitentiam exactam, aliorum quoq; praxi & consuetudine comprobatur; quamquam non sit de Sacramenti substantia, ut satisfactio absolutionem praecedat. CXXIX. Quæ apud Cyprianum, aliosq; nonnullos leguntur de pace aliquando lapsis in exitu mortis non concedenda, non evertunt quæ superiori propositione centesima octogesima octava diximus de absolutione eo in causa nemini deneganda. CC. De satisfactione, ut de postrema poenitentia parte agamus modo, hec sentimus: Plerumq; dimissa culpa temporales poenæ remanent laendæ. CCI. Potest, ac debet Sacerdos confessis penas satisfactorias injungere. CCII. Satisfactionis opera non importunit tantum ad aliorum exemplum, & ædificationem Ecclesie, verum etiam ad redimenda peccata, ad satisfaciendum Deo, & ad compensandas illatas ipsis injurias. CCIII. Novem Sacramentum poenitentia fructus producit. CCIV. Inter quos præcipius est honorum operum reviviscentia. CCV. Peccata autem per poenitentiam remissa, per subsequentem culpam minime redentur, nisi, ut inquit theologi, secundum quid.

DE EXTREMA UNCTIONE.

CCVI. Extremam Unctionem esse verum ac proprium novæ legis Sacramentum ex Catholica Jacobi Epistola invicte demonstratur. CCVII. Idem ex Traditione constat. CCVIII. Hujus Sacramenti mentionem seri capite sexto Marci, non quidem certa, sed tamen admodum probabilis sententia est. CCIX. Sacramentum Extremae Unctionis à Christo fuit institutum, ac probabilius *immediatus* & priusquam cœlos conficeret. CCX. Oleum ex olivil expressum, & ab Episcopo consecratum est hujus Sacramenti materia. CCXI. Perperam Calvinus olei hujus benedictionem cum mordacitate deridet. CCXII. Potest simplex Sacerdos oleum infirmorum auctoritate Apostolica, non autem ordinario jure, in Latina Ecclesia solemnis benedictione consecrare. CCXIII. Certum non est valere Sacramentum Extremae Unctionis oleo non consecrato collatum. CCXIV. Circa partes Corporis inutigandas diversa transactis sæculis obtinuit disciplina. CCXV. At Romana Ecclesia rectissime Unctiones septem prescribit. CCXVI. Quamvis septem Unctiones in Rituall Romano prescriptæ pretermitti non debeant: ad Sacramenti tamen Substantiam potest unctura una sufficere. CCXVII. Plures unctiones reseruntur ad unum Sacramentum constitendum. CCXVIII. Ut unctione fiat pollice Sacerdotis intincto, recte præcipitur; ast neq; ritum istum petit Sacramenti necessitas. CCXIX. In Extremae Unctionis Sacramento aliqua verborum formula est adhibenda. CCXX. Theologorum Sententia, quæ tenet Formam hujus Sacramenti olim suisse expressam

verbis indicativi modi, & consequenter etiamnum *Formam* *absolutam*, si adhiberetur, validam futuram fore, nulla censoria nota perstringi debet, ac magna probabilitate defenditur. CCXXI. Congruentior tamen est *Forma* per modum deprecationis prolatæ, cuiusmodi est illa, quam in præsentia servant Latinorum Ecclesiæ. CCXXII. Et si in *Forma* Græcorum nullatenus exprimatur unctionis actus, neq; indicativo modo, neq; optativo; sufficiens tamen illa censeri debet ad hoc Sacramentum constitendum. CCXXIII. Ministri Sacramenti Extremæ Unctionis non sunt Seniores ætate, sed Sacerdotes. CCXXIV. Dubitari nequit, an Episcopi valeant ergotos unctione Sacramenti delinire: immo & ad illos maxime, nisi aliis ministeriis detenti essent, munus hoc pertineret, unde ad Parochos attinet, iisq; absentibus ad Presbyteros alios. CCXXV. Ab uno tantum Presbytero Extremam unctionem conferri, nec Epistolæ Jacobi, nec Traditioni, vel definitionibus Ecclesiæ adversatur. CCXXVI. Qui sacro olço inungit infirmos, idem Sacerdos proferre debet verba, quæ Sacramentalem *Formam* constituent. CCXXVII. Infirmis autem tantummodo, iisq; adultis, Extrema unctione est conferenda. CCXXVIII. Extrema unctione peccata delet, eorumq; reliquias abstergit, prostratum animum alleviat & erigit, & quandoq; etiam pristinæ corporis sanitati restituit. CCXXIX. Contemnere igitur tantæ efficacitatis remedium, Sacrilegium est maximum. CCXXX. unctione sacra juxta veterem Ecclesiæ disciplinam præmissa fuit quandoq; Viatico. CCXXXI. Ceterum consuetudo illa universalis non fuit. CCXXXII. Quapropter qui rationabili aliqua causa permoti Viatico unctionem præmitterent, non penitus redarguerendi essent. CCXXXIII. Commandanda nihilominus & servanda est consuetudo, quæ unctioni Extremæ præmittit Viaticum. CCXXXIV. Si post suscepit hanc unctionem convaluerint, iterum hujus Sacramenti subsidio juvandi sunt infirmi, cum in aliud simile vitæ discrimen inciderint. CCXXXV. Rectissime ac saluberrime constitutum est, ut in unctione infirmorum Psalmi Pœnitentiales recitentur.

DE ORDINE.

CCXXXVI. Ordo, quo sacri Ministri initiantur, est verum propriumq; Evangelicæ legis Sacramentum. CCXXXVII. Septem ab initio ad hæc usq; tempora Ordines obtinuerunt in Ecclesia Latina. CCXXXVIII. Idem septenarius Sacrarum Ordinationum numerus in Græca quoq; Ecclesia offenditur. CCXXXIX. Clericalis tonsura obtinuit in Ecclesia ab Apostolorum ætate, & instituta fuit, ut Clerici distingverentur à Laicis. CCXL. Quæ non est verus Ordo. CCXLI. At quatuor minores Ordines verisimiliter est, esse, Sacramenta. CCXLII. Hypodiaconatus est Sacramentum, & Ordo Sacer, non autem Hierarchicus. CCXLIII. Diaconatus vero, ad cuius sacrum Ministerium *Sacramentali Ordinatione* promoti fuerunt viri illi septem, de quibus A&T. 6. CCXLIV. Est Sacramentum, nec non Ordo Sacer, & Hierarchicus. CCXLV. Qymqvam Diaconissas sacra aliqua ceremonia fuisse initiatas, negari non possit, earum tamen Ordinationem non fuisse initiationem aliquam

aliquam Sacramentalem apertissime demonstratur. CCLXVI. Ordo Presbyteratus est proprium Evangelicæ legis Sacramentum. CCLXVII. Qui non confertur propter solum ministerium verbi, sed ulterius, & quidem præcipue propter sacrificium supremo Domino offerendum. CCLXVIII. Confertur in sacra Ordinatione Presbyteris etiam facultas absolvendi à peccatis, atq; hæc retinendi. CCLXIX. Ordo Episcopatus est Sacramentum, & quidem à Presbyteratu distinctum. CCL. Et si a tricis Scholasticis abstinere velimus, & quæ certissima sunt, à fluxis dubiisq; opinionibus separare; nullum prorsus erit in hac quæstione dissidium. CCLI. A primæ Ecclesiæ Catholicae institutione, atq; ab Apostolorum ævo Episcopi Ordine ac Dignitate præfuerunt Presbyteris. CCLII. Materiæ Sacrarum Ordinationum, seu porreptioni instrumentorum, quam adhibet Ecclesia Latina, arbitramur æquipollere, qva Orientales & Græci ordinant, manuum impositionem. CCLIII. Minister Ordinarius Sacramenti Ordinis est Episcopus. CCLIV. Mores vero extraordinario quidem jure, etiam Abbates ab Episcopis benedicti conferre possunt. CCLV. Ordo Subdiaconatus à non Episcopo conferri potest. Apostolicæ Sedis privilegio. CCLVI. Idem fatetur de Ordine Diaconatus, privilegium collatum ab Innocentio VIII. Abbatibus Cistertii, ordinandi subjectos sibi Monachos in Diaconos, vindicantes. CCLVII. A Presbytero tamen, qui non sit Episcopus, Ordo Presbyteratus conferri non potest. CCLVIII. Etiam Episcopatus non nisi ab Episcopis conferri potest. CCLIX. Requiritur ad legitimam & Canonicam, non tamquam ad validam consecrationem Episcopi, trium Episcoporum præsentia. CCLX. Vt idæ sunt Ordinationes factæ ab Episcopis quacumq; hæresi, aut criminè pollutis, necnon excommunicatione, aut censura alia innodatis; dummodo cum necessaria intentione adhibeant materiam, formamq; legitimam, atq; ipsi eadem ratione inauguriati & consecrati fuerint Episcopi. CCLXI. Hæreticorum Angliæ præsumum Ordinationes nullæ sunt, & cassæ. CCLXII. Nequeunt mulieres suscipere Ordinis Sacramentum. CCLXIII. Eiusdem vir non baptizatus incapax est. CCLXIV. Ad recipiendum Ordinis Charakterem sufficit ætas quælibet. CCLXV. Nequaquam subsistit Ordo collatus homini invito penitus ac reluctanti. CCLXVI. Quamquam in consecrandis Episcopis ac Presbyteris Sacra Undio apud Latinos sit adhibenda, hæc tamen ad Sacamenti Substantiam minime spectat.

DE MATRIMONIO.

CCLXVII. Matrimonium naturali & divinæ legi consentaneum est. CCLXVIII. Nec malum, sed licitum est, honestumq;. CCLXIX. Et aliqua ratione cadens sub præcepto, non tamen ejus generis, quod possit in Evangelica lege aliquem in particulari obligare. CCLXX. Matrimonium ex divina institutione est signum rei factæ. CCLXXI. Idem in Evangelica lege est signum efficax gratiæ, ideoq; proprii nominis Sacramentum. CCLXXII. Certissimum est non pertinere ad Matrimonii substantiam, ut conjuges actu se mutuo cognoscant carnali commercio. CCLXXIII. Pariterq; ad valorem contractus Matrimonialis necessaria non est in carnale commer-

mercium consensio. CCLXXIV. Validum nequit esse Matrimonium, quod occulta simulatione, absq; interiori nimis animi consenit, contrahitur. CCLXXV. Qvamvis communiter loquendo graviter peccent filii, qvi Matrimonium contrahunt parentibus invitatis & reluctantibus; non requiritur tamen consensus parentum, ut contractu Matrimonialis ratus sit, ad legitimus. CCLXXVI. Matrimonium inter absentes initum, modo qvædam conditiones serventur, validum censendum est, saltim in ratione contractus. CCLXXVII. De Matrimonio, qvod Sacramentum non est, sed contractus tantum civilis, cajusmodi est qvod inter infideles contrahitur, potest Magistratus & Princeps secularis caussas assumere, & constitueri impedimenta. CCLXXVIII. Statuere autem impedimenta Matrimonii, atq; de hoc proferre judicium, postea qvam ad Sacramenti dignitatem evectum fuit, pertinet ad ius, & ad auctoritatem Ecclesiæ. CCLXXIX. Dispensare itidem in impedimentis Matrimonii Ecclesiastice potestatis mutus est, idq; urgentibus duntaxat caussis fieri debet. CCLXXX. Matrimonium dirimentia impedimenta rectissime in connubiis attenduntur. CCLXXXI. Impedimenta item impeditia vulgo appellata, sedulo sunt observanda, neq; aliquod horum tyrannicæ superstitionis damnandum. CCLXXXII. Qvamq; vam Claudestinæ nuptiæ ante Tridentinum Concilium ratæ fuerint, temper tamen illas Ecclesia Christi detestata est. CCLXXXIII. Potuit Tridentinum Concilium nulla & irrita declarare Claudestina conjugia, ac talia declarando optime se gessit; ideoq; post hujus Concilii Sacrosancta decreta non solum hujusmodi conjugia noxia & illicita sunt, verum etiam irrita prorsus ac nulla. CCLXXXIV. Valida qvidem sunt, sed noxia & illicita Matrimonia Catholicorum cum hæreticis. CCLXXXV. Arbitramur confici Matrimonii Sacramentum a contrahentibus, seu, qvod idem est, Ministrum hujus Sacramenti esse contrahentes ipsos. CCLXXXVI. Polygamia virilis, idest, Matrimonium plurium virorum cum una uxore, inauditum ac tarpisimum scelus, & omnino juri naturæ contrarium foret. CCLXXXVII. Uxorium pluralitas finibus Matrimonii Secundariis repugnat, ac primævæ illius institutioni, ac perfectioni adversatur. CCLXXXVIII. Antiqui tamen Patres, qvi Uxores plures duxerunt, imminentes fuerunt à culpa. CCLXXXIX. Verumtamen in Evangelica lege nefas est connubium iniri cum pluribus simul uxoribus. CCXC. At soluto cum priore conjugi per mortem, aut alia de causa connubio, fas est aliam ducere, eademq; ratione tertiam, & quartam, &c. CCXCI. Per libellum repudii non solvebatur vinculum prioris conjugii, neq; fas erat Judæis cum alia uxore contrahere, sed hoc illis Moyses indulserat propter cordis duritiam, & ne exosas mulieres intestino odio prosequerentur, vel morfe afficerent. CCXCII. In Evangelica lege non dissolvitur per adulterium nexus & vinculum Matrimonii. CCXCIII. At Matrimonium ratum, & non consummatum, per religiosam professionem vere dissolvitur. CCXCIV. Præter fornicationem alterius conjugij, sunt aliæ caussæ ob quas, conjugati fædere permanente, viri ac mulieres separantur qvæd orum. CCXCV. Celebrandum vero est Matrimonium cum Sacerdotali benedictione, junctis sponsorum dexteris, porrectoq; anulo nuptiali.

Hæc vero sunt, quibus refellere heterodoxos, Theologis satisfacere, universumq; de Sacramentis concludere Sermonem, Fratres Ordinis Eremitarum S. Augustini, apud Sanctam Catharinam Virginem & Martrem, Anno Vulgaris Aerae CCIDCCCL curabant, asserta.

Philippi Lichocki

G. XI 481

